MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-15 ta' Frar, 2023

Appell Inferjuri Numru 77/2020/1 LM

Avukat Dr. Reuben Farrugia (K.I. 248072M)
('l-appellat')

vs.

Awtorità għat-Trasport f'Malta *('l-appellanta')*
Aġenzija għas-Sistema tal-Infurzar Lokali

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mill-intimata **Awtorità għat-Trasport f'Malta** [hawnhekk 'l-Awtorità appellanta'] minn deċiżjoni tat-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva [minn issa 'l quddiem 'it-Tribunal'] tas-7 ta' Lulju, 2022, [minn issa 'l quddiem 'is-sentenza appellata'], li permezz tagħha t-Tribunal laqa' t-talbiet tar-rikorrent **l-Avukat Dr. Reuben Farrugia (K.I. 248072M)** [hawnhekk 'l-

appellat Dr Farrugia'], u ċaħad ir-risposti kemm tal-Awtorità intimata, kif ukoll tal-intimata **Aġenzija għas-Sistema tal-Infurzar Lokali** [hawnhekk 'l-Aġenzija appellata'], u għaldaqstant iddikjara d-deċiżjoni tal-Aġenzija intimata tal-24 ta' Settembru, 2020 bħala waħda irritwali.

Fatti

2. Permezz tar-rikors ippreżentat minnu quddiem it-Tribunal, ir-rikorrent spjega li huwa għandu fil-pussess tiegħu vettura tal-għamla Peugeot 508 bin-numru ta' reġistrazzjoni EQZ-320. Spjega li fl-24 ta' Settembru, 2020 għall-ħabta tal-11:00am, huwa pparkja l-vettura msemmija fi Triq l-Ifran, il-Belt Valletta, fejn ma seta' jara ebda sinjal tat-traffiku jew marka tal-karreġġata li ġiet imqegħda, imwaqqfa, imwaħħla jew miżbugħa mill-Awtorità għat-Trasport f'Malta, jew f'isem jew fuq direzzjoni tagħha f'xi triq jew ħdejn xi triq jew fil-karreġġata, b'konformità mal-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.05. Ir-rikorrent qal li meta għall-ħabta tas-7:00pm fl-istess jum mar biex jiġbor il-vettura tiegħu mill-post fejn kienet ipparkjata, sab li ma kinitx għadha fil-post. Qal li dak il-ħin irrealizza li ma' *shutter* ta' ħanut u ma' koxxa ta' ħanut ieħor maġenbu, kien hemm żewġ karti mwaħħlin li jindikaw li fiż-żona ma setax isir parkeġġ għaliex kellu jsir xi xogħol f'sit partikolari, u li jekk xi vettura titħalla fil-post, din tiġi irmunkata. Qal li huwa mar l-Għassa tal-Pulizija tal-Belt Valletta, fejn ġie infurmat li l-vettura kienet tneħħiet mill-intimata Aġenzija għas-Sistema tal-Infurzar Lokali. Spjega li meta mar fl-uffiċċju tal- Aġenzija intimata, huwa sar jaf li kellu jħallas multa ta' €200 sabiex il-vettura tiġi rilaxxata, u huwa ħallas il-multa *under protest.* Qal ukoll li meta rtira l-vettura sab Avviż ta' Kontravvenzjoni mwaħħal mal-*windscreen* tiegħu. Ir-rikorrent qal li t-tneħħija

tal-vettura in kwistjoni ma saritx b'konformità mal-liġi, u għalhekk il-multa ġiet imposta u pretiża mingħajr ebda jedd fil-liġi.

Mertu

3. Fit-talbiet tiegħu, ir-rikorrent talab lit-Tribunal jiddikjara li t-tneħħija tal-vettura in kwistjoni mit-triq ma saritx b'konformità mal-liġi, li jirrevoka *contrario imperio* l-multa ta' €200 imposta u mħallsa minnu b'konsegwenza ta' tali tneħħija, u li jordna r-rifużjoni tas-somma ta' €200 imħallsa minnu fi żmien qasir u perentorju.

4. L-Aġenzija intimata fir-risposta tagħha wieġbet li hija mhijiex leġittima kontradittriċi, għaliex hija ma kinitx u mhijiex il-persuna jew entità li talbet il-ħruġ, li ħarġet jew waħħlet jew awtorizzat il-ħruġ jew it-twaħħil tat-tabelli in kwistjoni, li rrendew iż-żona f'waħda fejn il-parkeġġ ma kienx permess. Qalet li għalhekk it-talbiet attriċi fil-konfront tagħha huma għal kollox infondati fil-fatt u fid-dritt għaliex il-vettura in kwistjoni kienet ipparkjata f'żona delineata bħala *tow zone,* u t-tabelli relattivi kienu legalment u debitament imwaħħla. Qalet li hija qatt ma wettqet xi att li mhux konformi mal-liġi, u kuntrarjament għal dak allegat mir-rikorrent, hija kienet tkun qegħda tikser il-liġi li kieku ħalliet il-vettura in kwistjoni pparkjata illegalment u ma ħadet ebda azzjoni, u ladarba l-vettura kienet ipparkjata illegalment, it-tneħħija tagħha mit-triq u l-impożizzjoni tal-multa relattiva kienu ġustifikati u konformi mal-liġi.

5. L-intimata Awtorità għat-Trasport f'Malta fir-risposta tagħha qalet li hija ma tistax titqies li hija leġittima kontradittriċi għaliex il-permess in kwistjoni

nħareġ mill-Kunsill Lokali tal-Belt Valletta. Żiedet tgħid li skont id-dokumenti ppreżentati mir-rikorrent, għandu jirriżulta li l-vettura in kwistjoni kienet ipparkjata *f'towing zone,* u għalhekk il-proċess tat-*towing* sar b'konformità mal-liġi. Qalet li l-vettura tneħħiet minn fuq il-post fis-13:32, f'ħin li ż-żona kienet għadha meqjusa bħala *towing zone,* u fi kwalunkwe każ għandu jkun ir-rikorrent li jipprova li l-vettura tiegħu kienet ipparkjata b'konformità mal-liġi.

6. Fix-xhieda tiegħu r-rikorrent qal li huwa għandu uffiċċju fi Strada Stretta, il-Belt, u fl-24 ta' Settembru, 2020 huwa pparkja l-vettura tiegħu f'post partikolari fi Triq l-Ifran, il-Belt Valletta. Qal li meta ħareġ mill-vettura ma ra l-ebda tabelli, *markings* mal-art u lanqas tabelli mwaħħlin. Ir-rikorrent qal li meta mar lura għall-vettura u sab li din ma kinitx għadha fl-istess post, mar l-Għassa tal-Pulizija, fejn ġie nfurmat li l-vettura kienet ġiet imneħħija għaliex iż-żona kienet meqjusa bħala *tow zone.* Qal ukoll li ġurnata qabel huwa kien ipparkja fl-istess post, u għalhekk anki fl-eventwalità li kien hemm tabelli mwaħħlin li jindikaw li fil-post ma setax isir parkeġġ, dawn żgur li ma kinux ilhom imwaħħlin fil-post għal tmienja u erbgħin siegħa. Qal ukoll li meta mar fuq il-post hu ra karta mwaħħla ma' vetrina ta' ħanut bil-*masking tape,* li kienet tindika li fiż-żona ma setax isir parkeġġ. Ir-rikorrent qal li l-vettura hija mikrija mingħand kumpannija partikolari, u dakinhar li din tneħħiet mit-triq, ħadd ma ċempel lil din il-kumpannija sabiex jinfurmahom li vettura tagħhom kienet ipparkjata f'post fejn ma kellux isir parkeġġ.

7. Xehdet ukoll l-Uffiċjal tal-Komunità 827 **Josianne Axisa**, li qalet li dakinhar li l-vettura tar-rikorrent ġiet imneħħija, kienu twaħħlu tabelli tat-*towing* ma' Casa Manduca, Triq l-Ifran, Valletta. Ix-xhud qalet li hija kienet rat

ritratt li għaddielha l-persuna li waħħlet il-permess, ċertu Francis Lanfranco, li juri li t-tabella li fil-post ma jistax isir parkeġġ, kienet ilha mwaħħla tmienja u erbgħin siegħa.

8. **Tony Galea**, skrivan mal-Kunsill Lokali tal-Belt, xehed li l-permess biex fit-triq in kwistjoni ma jsirx parkeġġ fiha kien ntalab jumejn qabel, u l-Kunsill Lokali ħareġ żewġ permessi biex ma jsirx parkeġġ.

9. L-uffiċjal ta' Transport Malta **Michael Cohen**, fl-*affidavit* tiegħu xehed li madwar tliet snin qabel, Transport Malta kienet mistiedna tattendi għal laqgħa tas-Sindki, fejn tqajjmet il-kwistjoni dwar il-validità tal-avviżi tal-permessi li kienu qegħdin jinħarġu mill-Kunsilli Lokali. Qal li din il-kwistjoni nqalgħet għaliex il-Pulizija bdiet tirrifjuta li tassisti lill-Kunsilli Lokali meta jkun hemm karozzi pparkjati f'parkeġġi li jkunu ser jintużaw biex isir xogħol minn kuntrattur jew biex jingħata servizz. Qal li wara diskussjonijiet bejn Transport Malta, l-Assoċjazzjoni tal-Kunsilli Lokali, u l-Kummissarju tal-Pulizija, ġie deċiż li l-Awtorità tipprovdi *template* ta' avviż bil-logo ta' Transport Malta li kellha timtela u tiġi ffirmata mill-Kunsill Lokali li huwa responsabbli mill-ħruġ tal-permessi. Qal li dan il-proċess sar sabiex il-Kunsilli Lokali jkunu jistgħu jagħmlu użu minn dawn l-avviżi sa jumejn qabel ikun ser isir ix-xogħol. Ix-xhud spjega li Transport Malta tidħol biss fil-kwistjoni dwar kif għandu jsir l-avviż, u għalhekk tkun qegħda tawtorizza li dak il-parkeġġ jista' jintuża għal skop differenti skont kif jinħareġ fil-permess mill-Kunsill Lokali.

10. **Stephen Cassar**, li kien *regional enforcement officer* responsabbli mir-Reġjun Xlokk, xehed li dakinhar li daħal ir-rapport dwar il-vettura tar-rikorrent,

kien intbagħat gwardjan fuq il-post, li vverifika li kien hemm permess għall-imsemmija triq, u vverifika mir-ritratti li l-permessi kienu ilhom imwaħħlin tmienja u erbgħin siegħa. Qal li wara li saru dawn il-verifiki, huwa awtorizza t-tneħħija tal-vettura mit-triq.

Is-Sentenza Appellata

11. Permezz tas-sentenza mogħtija fis-7 ta' Lulju, 2022, it-Tribunal laqa' t-talbiet tar-rikorrent, filwaqt li ċaħad ir-risposti tal-intimati, u dan wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet:

*"**Ikkunsidra:***

Illi r-rikorrent ħassu aggravat wara li l-vettura li kien qiegħed jagħmel użu minnha ġiet irmonkata minn Triq il-Merkanti, Valletta.

Illi l-fatti fil-qosor huma dawn:

***Ir-rikorrent** jispjega li fl-24 ta' Settembru, 2020 huwa pparkja l-vettura tiegħu għall-ħabta tal-11:00am. Jispjega li huwa ma ra l-ebda tabelli jew marki mal-art jew tabelli mwaħħlin li ma setax jipparkja. Meta mar lura għall-vettura tiegħu għall-ħabta tas-7:00pm ma sabiex fejn kien ipparkjaha. Dak il-ħin inħasad u kif kien qiegħed idur ra tabella żgħira tat-*tow zone *imwaħħla. Jispjega li anke l-ġurnata ta' qabel kien ipparkja hemm kumbinazzjoni u ma kien hemm l-ebda tabella simili mwaħħla.*

Ir-rikorrent kompla jispjega li ħadd ma kien ċempillu biex forsi tal-inqas imur iċaqlaq il-vettura qabel ġiet ittowjata. Fil-fatt jgħid li meta kien mar l-Għassa biex jara x'ġara kkonferma li ma kinux ċemplulu. Dan ġie kkonfermat ukoll mill-uffiċjal tal-LESA meta mar biex iħallas il-multa.

***L-Uffiċjal tal-Komunità** li marret fuq il-post u tat l-ordni li l-vettura in kwistjoni tiġi ttowjata spjegat illi kien hemm il-permessi mwaħħlin. Mistoqsija mir-rikorrent jekk il-karta li kien hemm imwaħħla mal-vetrina ta' ħanut kinitx tissodisfa r-rekwiżiti ta' "sinjal tat-traffiku" ix-xhud insistiet li kien hemm "il-permessi". Hija spjegat li l-permessi kienu ilhom imwaħħlin hemm tmienja u erbgħin siegħa u dan skont ma rriżultalha mir-ritratti meħuda fuq il-mobile ta' min applika għall-permess. Mistoqsija jekk ivverifikatx jekk it-tabella tat-*tow zone *li kienet tidher fir-ritratt muri lilha kinitx*

għadha fuq il-post, hija ma kinitx taf twieġeb. Mistoqsija jekk lill-Pulizija talbithomx jidentifikaw is-sid tal-vettura hija wieġbet li ma kinitx għamlet dan.

***Michael Cohen**, in rappreżentanza tal-Awtorità intimata, spjega illi wara diskussjonijiet bejn l-Awtorità, l-Assoċjazzjoni tal-Kunsilli Lokali u l-Kummissarju tal-Pulizija kien ġie deċiż li l-Awtorità tipprovdi* template *ta' Avviż bil-logo tal-Awtorità sabiex tkun mimlija, ffirmata u ttimbrata mill-Kunsill Lokali meta ssirlu xi talba għal permess sabiex ma jipparkjawx vetturi f'xi sit partikolari biex isir xi xogħol.*

***Stephen Cassar**, ir-Regional Enforcement Officer responsabbli mir-Reġjun Xlokk, spjega illi bħala proċedura meta jidħol rapport simili, l-uffiċjal tal-komunità jikkonferma li hemm il-permessi u r-ritratti kif suppost, imbagħad jiġi ċċekkjat ta' min hi l-vettura biex jekk tkun ta' xi ħadd joqgħod viċin imorru jħabbtulu però f'dan il-każ ma kinitx ta' xi ħadd mill-Belt. Din l-informazzjoni tintbagħat lilu permezz ta'* whatsapp *fuq il-mobile tiegħu. Wara li rċieva din l-informazzjoni huwa kkonferma lill-uffiċjal tal-komunità li tista' tiġi rmonkata l-vettura.*

Ikkunsidra:

*Illi l-ewwel u qabel kollox dan it-Tribunal se jibda mill-post fejn kienu mwaħħlin it-tabelli tat-*towing *fl-24 ta' Settembru, 2020 u dan kif jidher a fol. 108 u 109, u ċioe ritratti li jirriżulta li ttieħdu mill-uffiċjal tal-komunità li marret fuq il-post, u r-ritratt a fol. 110 li ġie muri minn min kien talab il-permess. Huwa ovvju li l-post li jidher fuq ir-ritratti a fol. 108 u 109 huwa differenti minn dak a fol. 110. Filwaqt li fir-ritratti a fol. 108 tidher tabella mwaħħla ma'* shutter *ta' stabbiliment, u a fol. 109 tidher tabella mwaħħla ma'* notice board *ta' ħanut (fn. 1 din in-*notice board *hija murija b'mod iktar ċar f'ritratt a fol. 16), ir-ritratt a fol. 110 juri tabella mwaħħla ma' koxxa ta' bieb.*

*Illi għaldaqstant, fil-fehma tat-Tribunal, it-tabella tan-*no parking *ma kinitx oriġinarjament imwaħħla ma' fejn sabet it-tabelli mwaħħlin l-uffiċjal tal-komunità. Dan jidher li kien fatt li ġie injorat mill-uffiċjal tal-komunità għaliex wara li ġiet murija r-ritratt mill-persuna li talbet għall-permess mill-Kunsill Lokali, nonostante li dan ma kienx jirrifletti l-istess post fejn kienu t-tabelli dak il-ħin li hija rathom, hija xorta ordnat li l-vettura tar-rikorrent tiġi rmunkata. Illi għalhekk dan huwa l-ewwel nuqqas li dan it-Tribunal jista' jirriskontra.*

Fil-fehma ta' dan it-Tribunal, nuqqas ieħor huwa l-fatt li l-uffiċjal tal-komunità ma ppruvatx tikkuntattja lil sid il-vettura. Kif xehed ir-rikorrent, u ma ġiex kontestat, il-vettura kienet leased *mill-Kumpannija Michael Attard Limited. Illi ċertament dan it-Tribunal għandu għaliex jaħseb li kieku ċemplu lill-istess Kumpannija, il-probabbilità kienet tkun li huma kienu jikkuntattjaw lir-rikorrent u jinformawh b'din iċ-ċirkostanza. Il-fatt li ħadd ma pprova jċempel lil sid il-karozza ġie konfermat lir-rikorrent mill-*

uffiċjal tal-LESA meta mar biex iħallas il-multa sabiex tiġi rilaxxata l-vettura fejn l-istess uffiċjal qallu "m'għandniex għalfejn inċemplu. Int kont ipparkjat ħażin u ttowjajniha."

Illi, però iktar minn hekk, ir-rikorrent jikkontendi li l-irmonk tal-vettura in kwistjoni ma sarx in konformità mal-liġi, inter alia, *il-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.05 u 65.13. Huwa jikkontendi li l-Avviż ta' Rmonk li sab imwaħħal meta nduna li l-vettura ġiet irmunkata ma jikkonformax ruħhu mal-imsemmi Leġislazzjoni Sussidjarja.*

Illi ai termini tar-Regolament 2 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.13 (Regolamenti) Dwar l-Ikklampjar u t-Tneħħija ta' Vetturi bil-Mutur u Oġġetti ta' Ingombru), ***"żona ta' klampjar" u "żona ta' rmonk" ifissru kull post jew area li jiġu indikati f'avviż maħruġ mill-Kummissarju jew mill-Awtorità u permezz ta' sinjali u marki li jsiru skont id-disposizzjonijiet tar-Regolamenti dwar is-Sinjali tat-Traffiku u l-Marki tal-Karreġġata, fejn l-ipparkjar projbit tal-vetturi jagħti lok li jitwaħħlu klampi ma' roti jew l-irmonk 'il barra ta' dawk il-vetturi minn dik iż-żona, skont il-każ.***

Illi skont il-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.05 (Regolamenti dwar is-Sinjali tat-Traffiku u l-Marki tal-Karreġġata) ***"Is-sinjal li jindika TOW ZONE (Żona ta' Rmonk) f'Nru. (10) juri li oġġett ta' ingombru ikun ipparkjat jew imħolli f'żona fejn jista' jiġi irmunkat. L-għassa tal-Pulizija u n-numru tat-telephone ta' dik l-għassa, li jkunu jvarjaw, jindikaw skont il-każ il-proċeduri li jkunu jridu jiġu segwiti għat-teħid lura ta' dak l-oġġett."*** *Illi l-illustrazzjoni Numru 10 turi simbolu ta' vettura rmunkata,*

Is-sinjal li għalih hemm referenza f'tabella Numru (10) li tinsab fit-Tieni Taqsima tal-Iskeda tal-imsemmija Leġislazzjoni huwa differenti minn dik li kien hemm imwaħħla fuq is-sit. Kif jirriżulta mir-raffigurazzjoni tal-imsemmija Leġislazzjoni Sussidjarja, tali tabella jrid ikun fiha l-Għassa tal-Pulizija tal-Lokal fejn tkun imwaħħla t-tabella u wkoll in-numru tal-istess Għassa. Minn eżami tal-kopji tat-tabelli esebiti in atti ma jirriżultawx li dawn huma konformi ma' dak li hemm fir-Regolamenti. Għall-aħjar intendiment it-tabella li tinsab f'Leġislazzjoni Sussidjarja 65.05 qiegħda tiġi riprodotta hawn taħt:

Fiż-żewġ każijiet, iż-żona dejjem tiġi indikata bħala żona fejn MA TISTAX TIEQAF.

(10) (11)

Illi di più, it-Tribunal josserva, illi, anke kieku għall-grazzja tal-argument, l-Avviżi ta' Rmonk li r-rikorrent sab fuq il-post in kwistjoni twaħħlu fil-post fejn sabhom ir-rikorrent, xorta waħda mir-ritratt muri lill-uffiċjal tal-komunità jirriżulta li r-ritratt ittieħed fit-22 ta' Settembru, 2020 ***fil-11.25am****, u kwindi inqas minn 48 siegħa minn meta kellhom jibdew ix-xogħlijiet, u dan kif stipulat anke fuq l-istess Avviż. Dan għaliex skont l-istess Avviż iż-żona kellha tkun "tow zone"* ***mis-7am sal-4pm*** *mentri r-ritratt muri lill-uffiċjal tal-komunità jirriżulta li ttieħed fit-22 ta' Settembru, 2020 fil-11.25am. Iktar minn hekk però, ma hemm l-ebda prova ta' meta l-Avviżi li sab imwaħħla r-rikorrent fis-7.00pm tal-24 ta' Settembru, 2020 ġew imwaħħla. L-uniku ritratt meħud kien dak fit-22 ta' Settembru, 2020 fil-11.25am, liema ritratt ċertament ma jurix it-tabelli li kien hemm fil-post meta aċċediet l-uffiċjal tal-komunità.*

Illi t-Tribunal jaqbel ukoll mal-argument tar-rikorrent illi tali Avviżi ta' Rmonk m'għandhomx ikunu sempliċement karta mwaħħla ma' xi faċċata jew addirittura ma' xi vetrina jew notice board *ta' ħanut, speċjalment jekk dawn ikunu ta' terzi u mhux ta' min talab il-permess. It-Tribunal jistaqsi* ***"X'kontroll jista' jkollu min talab il-permess li l-Avviż se jibqa' mwaħħal u/jew li*** **shutter** ***ta' ħanut, bħal fil-każ in kwistjoni, mhux se jitla' u b'hekk l-Avviż jisparixxi?"*** *Illi fl-opinjoni ta' dan it-Tribunal dawn l-Avviżi m'għandhomx jitwaħħlu minn min japplika iżda għandu jkun uffiċjal ta' xi entità governattiva li jwaħħalhom b'mod prominenti ma' xi ħaġa li ma hix il-faċċata ta' terzi. Ċertament il-permess li l-Kunsill Lokali joħroġ fuq karta ma jikkonformax ruħu ma' kif għandu jkun Avviż ta' Rmonk skont il-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.05.*

Illi t-Tribunal huwa tal-fehma illi r-rikorrent għandu raġun meta fit-trattazzjoni orali tiegħu saħaq illi l-liġi ma tagħtix jedd lill-privat li jamministra t-tabelli tat-toroq, liema ħaġa tiġri kull darba li Kunsill Lokali jagħti f'idejn il-privat Avviżi ta' Rmonk biex jitwaħħlu fejn ikunu se jsiru xi xogħlijiet jew fejn jeħtieġu jipparkjaw xi inġenji. Id-dritt li jamministraw it-tabelli tat-toroq, inkluż "Avviż ta' Rmonk", huwa fdat biss f'idejn l-

awtoritajiet pubbliċi u huma dawn l-istess awtoritajiet li jridu jkunu responsabbli għat-twaħħil tal-istess, anke jekk b'mod temporanju, u dan sabiex jiġi assigurat li l-utent tat-triq ikun infurmat kif suppost b'tali Avviżi.

Illi għaldaqstant dan it-Tribunal iqis li d-deċiżjoni meħuda mill-uffiċjal tal-Aġenzija intimata dwar l-irmonk tal-vettura in kwistjoni kienet waħda żbaljata in kwantu kienet bażata fuq ritratt li pprovdilha terz, u li per di più ma kienx jirrafigura l-Avviżi li kien hemm fuq il-post fil-ħin tal-irmonk. It-Tribunal josserva li ma nġabu ebda provi li ż-żewġ Avviżi li kienu fil-post fil-ħin tal-irmonk kienu ġew imwaħħla tmienja u erbgħin siegħa qabel u kwindi l-uffiċjal tal-Aġenzija intimata għandha tirrispondi għall-azzjoni tar-rikorrent u mhux kif eċċepit minnha fl-ewwel eċċezzjoni li għandha tiġi liberata mill-osservanza tal-ġudizzju.

Illi fir-rigward tal-Awtorità intimata, dan it-Tribunal iqis li wkoll għandha ġġor ir-responsabbilità tad-deċiżjonijiet tagħha, u ċioe li rrilaxxat id-dmir li kien jinkombi fuqha ex lege *f'idejn il-privat. Filwaqt li kif xehed l-uffiċjal tagħha Michael Cohen, kien intlaħaq ftehim bejn l-Awtorità, l-Assoċjazzjoni tal-Kunsilli Lokali u l-Kummissarju tal-Pulizija biex l-Awtorità tipprovdi* template *ta' Avviż ta' Rmonk lill-Kunsilli Lokali, ma kellha ebda dritt li tippermetti li tali Avviżi jiġu amministrati mill-privat.*

Illi in vista ta' din id-deċiżjoni dan it-Tribunal huwa tal-fehma li r-rikorrent għandu jiġi rifuż il-penali mħallsa minnu sabiex ġiet rilaxxata l-vettura in kwistjoni.

Għaldaqstant it-Tribunal iqis li r-rikorrent għandu raġun fil-lanjanzi tiegħu.

DECIDE

Għaldaqstant, it-Tribunal, għar-raġunijiet hawn fuq esposti qiegħed jilqa' t-talbiet tar-rikorrent kif dedotti u jiċħad ir-risposti tal-Aġenzija intimata u tal-Awtorità intimata u għaldaqstant jiddikjara d-deċiżjoni tal-Aġenzija intimata tal-24 ta' Settembru, 2020 bħala waħda irritwali.

Bl-ispejjeż kontra l-intimati in solidum."

L-Appell

12. L-Awtorità appellanta appellat mid-deċiżjoni tat-Tribunal permezz ta' rikors tal-appell tas-26 ta' Lulju, 2022, fejn talbet lil din il-Qorti tirrevoka u tħassar id-deċiżjoni mogħtija mit-Tribunal fis-7 ta' Lulju, 2022, filwaqt li tilqa' l-

aggravji tal-Awtorità appellanta, tilqa' l-appell tagħha u konsegwentement tiċħad it-talbiet tal-appellat Dr Farrugia bl-ispejjeż kontra tiegħu.

13. L-Awtorità appellanta bdiet billi spjegat il-fatti tal-każ, fejn qalet li l-vettura tal-appellat Dr Farrugia ġiet irmunkata fi proċess li sar b'konformità mal-liġi, għaliex din tneħħiet minn post li kien immarkat bħala '*tow zone*', u f'ħin li fih din iż-żona kienet għadha meqjusa bħala *towing area.*

14. L-Awtorità appellanta spjegat ir-raġunijiet għalfejn hija għażlet li tintavola l-appell mid-deċiżjoni tat-Tribunal quddiem din il-Qorti. Qalet li minkejja li t-Tieni Skeda tal-Att dwar il-Ġustizzja Amministrattiva ma ssemmix l-Ordinanza dwar ir-Regolamenti tat-Traffiku (Kap. 65 tal-Liġijiet ta' Malta) u lanqas l-Att għal Awtorità għat-Trasport f'Malta (Kap. 499 tal-Liġijiet ta' Malta), madanakollu l-artikolu 40(3) tal-Att għal Awtorità għat-Trasport f'Malta (Kap. 499 tal-Liġijiet ta' Malta) jispjega li appelli minn deċiżjonijiet tat-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva għandhom isiru quddiem din il-Qorti. Fil-fatt il-Qorti tikkonferma li din hija l-qorti kompetenti sabiex tisma' appelli minn deċiżjonijiet tat-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva.

15. L-aggravju ewlieni tal-Awtorità appellanta huwa liit-Tribunal iddeċieda ħażin meta ċaħad ir-risposta tagħha. Spjegat li t-Tribunal għamel interpretazzjoni ħażina tal-fatti u tal-provi pprovduti quddiemu, għaliex kuntrarjament għal dak li ngħad mit-Tribunal, hija fl-ebda waqt ma rrilaxxat id-dmir li kien jinkombi fuqha f'idejn il-privat. Qalet li kif ġie spjegat mill-uffiċjal ta' Transport Malta, Michael Cohen, kienet saret laqgħa bejn Transport Malta, l-Assoċjazzjoni tal-Kunsilli Lokali u l-Kummissarju tal-Pulizija, fejn ġie deċiż illi l-

Avviż bil-*logo* ta' Transport Malta, kellu jimtela u jiġi ffirmat u ttimbrat mill-Kunsill Lokali li huwa responsabbli mill-ħruġ tal-permessi. Qalet li dan ma ġiex ikkonfermat biss minn Michael Cohen, iżda anki mix-xhud Tony Galea fil-vesti tiegħu ta' skrivan mal-Kunsill Lokali tal-Belt Valletta, kif ukoll mill-Uffiċjal tal-Komunità 827 Josianne Agius, li meta ġiet mistoqsija dwar l-awtorizzazzjoni biex tinħareġ tabella, spjegat li sabiex jikseb tali permess, individwu jrid imur għand il-Kunsill Lokali.

16. L-Awtorità appellanta qalet li l-amministrazzjoni tal-permessi mill-Kunsilli Lokali ma tistax titqies li hija amministrazzjoni mill-privat, u dan joħroġ ċar mill-artikolu 3(2) tal-Att dwar il-Gvern Lokali, li jgħid li *'l-Kunsill Lokali huwa korp statutorju ta' gvern lokali'*, u li l-Kunsill Lokali għandu l-jedd jamministra l-lokalità li tkun eleġġietu. Qalet li għalhekk hija mhijiex leġittimu kontradittur għaliex hija qatt ma kellha ftehim mal-privat sabiex jaqdi d-dmirijiet li kienu jinkombu fuqha, u kienu saru diskussjonijiet bejn l-entitajiet pubbliċi Transport Malta, l-Assoċjazzjoni tal-Kunsilli Lokali u l-Kummissarju tal-Pulizija, fejn ġie deċiż li ser ikunu l-Kunsilli Lokali rispettivi ta' kull lokalità li jamministraw it-tabelli mitluba u mħallsa mir-residenti tal-istess lokalità. Ġie deċiż ukoll li l-Assoċjazzjoni tal-Kunsilli Lokali għandha tamministra tali permessi għaliex hija din l-Assoċjazzjoni li taf x'inhu l-aħjar metodu li għandu jiġi adottat mill-Kunsilli Lokali. L-appellanta qalet li t-Tribunal naqas milli jikkonsidra illi hija mhijiex leġittimu kontradittur anke għaliex id-deċiżjoni li l-vettura mertu ta' dawn il-proċeduri titneħħa mit-triq ma tteħditx minnha, u l-multa ġiet imposta mill-Aġenzija appellata u mhux minnha lanqas.

Ir-Risposta tal-Appell

17. Fir-risposta tiegħu għall-appell intavolat mill-Awtorità appellanta, l-appellat Dr Farrugia qal li fejn l-Awtorità appellanta tat il-'Fatti fil-Qosor', din ma kinitx leali lejn il-fatti kif verament seħħew, iżda tat biss interpretazzjoni tal-fatti kif jakkomodaw lilha. Qal li huwa prinċipju ben stabbilit li din il-Qorti tisma' l-appelli kollha minn deċiżjonijiet tat-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva. Qal li l-uniku aggravju tal-Awtorità appellanta huwa bbażat fuq il-fatti, u din il-Qorti ta' reviżjoni m'għandhiex tiddisturba leġġerment l-apprezzament tal-provi li sar mit-Tribunal. Qal li għalhekk ma teżisti l-ebda raġuni għalfejn din il-Qorti għandha tiddisturba l-apprezzament tal-provi li għamel it-Tribunal, u fi kwalunkwe każ jidher li l-Awtorità appellanta ma fehmitx ir-raġunament tat-Tribunal biex wasal għad-deċiżjoni tiegħu. Qal li r-Regolament 2 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.13 jagħti biss is-setgħa lill-Awtorità appellanta jew lill-Kummissarju tal-Pulizja li jindika liema huma ż-żoni ta' irmonk permezz ta' sinjali li jsiru skont id-disposizzjonijiet tar-Regolamenti dwar is-Sinjali tat-Traffiku u l-Marki tal-Karreġġati. Qal li ebda ftehim amministrattiv li seta' sar bejn l-Awtorità appellanta, il-Kummissarju tal-Pulizija u l-Kunsilli Lokali ma jista' jibdel il-liġi jew jiddelega l-obbligazzjonijiet naxxenti mil-liġi bejn entità governattiva u oħra. Qal ukoll li l-amministrazzjoni tas-Sinjali tat-Traffiku u tal-Marki tal-Karreġġati hija assenjata *ex lege* lill-Awtorità appellanta, u dwar dan m'għandu jkun hemm l-ebda dubju. Qal li irrispettivament minn liema hija l-entità governattiva li toħroġ it-tabella, jibqa' l-fatt li t-twaħħil tat-tabella huwa fdat f'idejn il-privat, u ċioé f'idejn il-persuna li tkun applikat għall-permess. Qal li meta persuna tapplika biex tingħata permess ta' *tow zone,* wara li tħallas il-miżata, din tingħata karta stampata li l-istess persuna tmur u twaħħal fil-post fejn għandha bżonnha, tal-

anqas 48 siegħa qabel id-data u l-ħin meta tkun ser tibda tapplika t-*tow zone.* L-appellat qal li għalhekk l-amministrazzjoni tat-tabella tal-irmonk hija delegata f'idejn il-privat, u huwa l-privat li jiddeċiedi meta jwaħħal it-tabella u fejn iwaħħalha. Qal ukoll li l-Awtorità appellanta m'għandhiex is-setgħa li tiddelega dawn il-funzjonijiet lill-privat, u l-fatt li l-privat qed ikun permess jiddeċiedi fejn u meta jwaħħal it-tabella tal-irmonk, huwa ksur lampanti tal-liġi u tal-obbligi tal-Awtorità appellanta. Qal ukoll li l-Awtorità appellanta qegħda tgħaddi biex tinforza jew tippermetti li jiġu infurzati l-irmonk ta' vetturi f'żoni ta' irmonk, meta t-tabella tal-irmonk titwaħħal f'data u f'post magħżul mill-privat fid-diskrezzjoni tiegħu stess. Qal li f'dan il-kuntest l-Awtorità appellanta qegħda tikser żewġ obbligi imposti fuqha bil-liġi, jiġifieri li din iddelegat lill-Kunsilli Lokali l-obbligu tagħha li tkun hi jew il-Kummissarju tal-Pulizija, li jiddeċiedu liema huma ż-żoni tal-irmonk permezz ta' sinjali li jsiru skont id-disposizzjonijiet tar-Regolamenti dwar is-Sinjali tat-Traffiku u l-Marki tal-Karreġġati; u li qegħda tippermetti li jkun il-privat li jamministra s-sinjali tat-traffiku, billi tippermetti li t-tabelli tal-irmonk jitwaħħlu f'data u f'post magħżula fid-diskrezzjoni tal-privat. Qal li l-Awtorità appellanta qegħda tippermetti wkoll li jiġu utilizzati tabelli biex jindikaw żoni ta' irmonk li ma jkunux konformi ma' dak rikjest mil-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.05.

18. L-appellat qal li l-fatt li ma kinitx l-Awtorità appellanta li ħadet id-deċiżjoni li l-vettura tiegħu titneħħa mit-triq, u l-fatt li l-multa tħallset lill-Aġenzija appellata, ma jnaqqas xejn mill-fatt li l-Awtorità appellanta hija responsabbli interament għall-proċedura li qegħda titħaddem b'rabta ma' dawn iż-żoni ta' irmonk temporanji.

19. Finalment l-appellat Dr Farrugia qal li l-Awtorità appellanta fl-appell tagħha imkien ma titlob li d-deċiżjoni tat-Tribunal tas-7 ta' Lulju, 2022 għandha tiġi mħassra *in toto,* u dan għaliex l-Awtorità appellanta tgħid biss li hija m'għandhiex tkun responsabbli għal-lanjanzi tal-appellat, iżda min-naħa l-oħra fit-talba tagħha qegħda titlob lil din il-Qorti jogħġobha tirrevoka u tħassar is-sentenza appellata *in toto* u mhux limitatament fil-konfront tagħha.

<u>Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti</u>

20. Din il-Qorti ser tgħaddi sabiex tikkunsidra l-aggravju mressaq mill-Awtorità appellanta, u dan fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet magħmulin mit-Tribunal fis-sentenza appellata, u tas-sottomissjonijiet ippreżentati tal-appellati. Iżda qabel xejn din il-Qorti tiddikjara li hija l-qorti kompetenti sabiex tisma' appelli mid-deċiżjonijiet mogħtija mit-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva, u dan fid-dawl tad-dubju li esprimiet l-Awtorità appellanta dwar jekk dan hux il-forum kompetenti biex jisma' l-appell tagħha.

21. L-Awtorità appellanta tgħid li hija ħassitha aggravata bis-sentenza appellata għaliex dan iddeċieda ħażin meta ċaħad ir-risposta tagħha, u tgħid ukoll li fis-sentenza tiegħu t-Tribunal għamel interpretazzjoni ħażina tal-fatti u tal-provi miġjuba quddiemu. L-appellanta ħassitha aggravata partikolarment bil-konsiderazzjoni tat-Tribunal li l-obbligi legali tagħha ġew fdati f'idejn il-privat, u tgħid ukoll li t-Tribunal ma kellux jasal għall-konklużjoni li hija leġittima kontradittriċi f'dawn il-proċeduri, għaliex mhux hija li ħadet id-deċiżjoni li l-vettura in kwistjoni kellha titneħħa, u lanqas ma kienet hi li imponiet il-multa fuq l-appellat.

22. Il-Qorti tirrileva li mill-provi miġjuba quddiem it-Tribunal irriżultaw diversi nuqqasijiet amministrattivi da parti tal-entitajiet governattivi responsabbli mill-amministrazzjoni tas-sinjali fit-toroq u mill-ħruġ ta' permessi bħal dak li twaħħal fit-triq fejn kienet ipparkjata l-vettura tal-appellat Dr Farrugia. Il-Qorti ma ssib xejn x'tiċċensura fil-konsiderazzjoni li għamel it-Tribunal li l-Awtorità appellanta qegħda tħalli f'idejn il-privat obbligi fdati lilha bil-liġi, u dan għaliex mill-provi jirriżulta bl-aktar mod ampju li s-setgħa li għandha l-Awtorità appellanta li tindika b'avviż, b'sinjali jew b'marki li jsiru skont id-dispożizzjonijiet tar-Regolamenti dwar is-Sinjali tat-Traffiku u l-Marki tal-Karreġġata, f'liema żoni jista' jsir ikklampjar jew irmonk fihom, ġiet mħollija f'idejn ċittadini privati, jiġifieri f'idejn il-persuni li jkunu applikaw għall-permess relattiv mill-Kunsill Lokali. Jirriżulta li huwa l-individwu privat li japplika għall-permess, li jiddeċiedi fejn għandu jitwaħħal il-permess li huwa jkun kiseb mingħand il-Kunsill Lokali. Huwa l-istess individwu li jiddeċiedi fi x'ħin għandu jitwaħħal dan il-permess, u l-oneru tal-prova li l-permess ikun ilu tmienja u erbgħin siegħa mwaħħal fil-post huwa wkoll imħolli f'idejn l-individwu privat. Fis-sentenza appellata it-Tribunal ikkonkluda li hemm diskrepanza bejn ir-ritratti li ttieħdu mill-uffiċjal tal-komunità u dawk li ttieħdu mill-individwu li applika għall-permess, u minkejja dan xorta waħda ġiet ordnata t-tneħħija tal-vettura tar-rikorrent. It-Tribunal ikkonkluda ukoll li t-tabelli mhumiex konformi ma' dak li tipprovdi l-Leġislazzjoni Sussidjarja, u mill-provi jirriżulta li l-perijodu ta' tmienja u erbgħin siegħa minn x'ħin jitwaħħal il-permess ma ġiex osservat.

23. Il-Qorti tqis li ladarba hija l-Awtorità appellanta li għandha l-obbligu legali li tiddeċiedi liema huma ż-żoni ta' kklampjar jew ta' irmonk, din m'għandhiex tabdika mill-ħarsien ta' dan l-obbligu billi titfa' l-piż ta' deċiżjonijiet bħal dawn

fuq il-Kunsilli Lokali, li qegħdin iservu biss ta' *rubber stamp* biex meta persuna tapplika għal permess sabiex tkun tista' tagħlaq it-triq jew tneħħi xi ngombru mit-triq, dan il-permess jingħata mingħajr ebda konsiderazzjoni oħra. It-Tribunal kien korrett meta qies li funzjoni daqstant importanti li l-leġislatur ħalla f'idejn l-Awtorità appellanta, ġiet imgħoddija lil individwi privati, li mhux biss qegħdin jiddeċiedu huma meta u fejn ser issir żona ta' rmonk, naturalment skont l-eżiġenzi tagħhom, imma qegħdin jiddeċiedu wkoll meta u fejn jitwaħħlu l-permessi miksuba mingħand il-Kunsilli Lokali rispettiv. Agħar minn hekk, l-indivdwu privat huwa fdat bil-prova li l-avviż jew il-permess ikun twaħħal tmienja u erbgħin siegħa qabel ma ż-żona in kwistjoni tkun saret żona ta' irmonk jew ta' kklampjar. Il-Qorti taqbel pjenament mat-Tribunal li għandu jkun uffiċjal pubbliku li jamministra dawn il-permessi, u li jassigura li t-twaħħil tagħhom isir f'post u ħin li jista' jiġi osservat mill-pubbliku li jkun ser jiġi affettwat bit-twaħħil ta' permessi bħal dawn. In vista ta' dawn il-konsiderazzjonijiet, il-Qorti lanqas m'hija qegħda tilqa' is-sottomissjoni tal-Awtorità appellanta li hija mhijiex leġittima kontradittriċi f'dawn il-proċeduri, għaliex ma kinitx hi li ħadet id-deċiżjoni li l-vettura titneħħa mit-triq, u lanqas ma kienet hi li imponiet il-multa. Il-Qorti tirrileva li kien in-nuqqas ta' osservanza tal-obbligi fdati lill-Awtorità appellanta mil-liġi li wassal għal sitwazzjoni fejn individwi privati ngħataw il-fakultà jwaħħlu l-permessi b'mod li la jirrispettaw dak li tgħid il-liġi, u lanqas ma jirrispettaw l-ħtiġijiet ta' min irid jagħmel użu mit-triq għal raġunijiet varji.

Għaldaqstant l-aggravju mressaq mill-Awtorità appellanta mhuwiex ġustifikat, u tiċħdu.

Decide

Għar-raġunijiet premessi, din il-Qorti tiddeċiedi dan l-appell tal-Awtorità appellanta billi tiċħdu, filwaqt li tikkonferma d-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha.

L-ispejjeż tal-proċeduri quddiem it-Tribunal u ta' dan l-appell, għandhom jitħallsu mill-Awtorità appellanta.

Moqrija.

Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef

Rosemarie Calleja
Deputat Reġistratur